

InvestingRomania

RAPORTUL OPERATORULUI

DE PIATA

IANUARIE – OCTOMBRIE 2014

BVB BURSA
DE VALORI
BUCUREȘTI

INTRODUCERE

Incepand cu anul 2014, Bursa de Valori Bucuresti (BVB), impreuna cu Autoritatea de Supraveghere Financiara, Banca Nationala a Romaniei, Guvernul, Ministerul Finantelor Publice si comunitatea pietei de capital si-au asumat un proiect amplu de reforma a pietei de capital

locale in vederea eliminarii barierelor ce stau in calea dezvoltarii acesteia. Fie ca sunt orientate spre facilitarea accesului investitorilor la piata, cresterea lichiditatii sau imbunatirea infrastructurii pietei, toate aceste masuri au ca scop promovarea pietei de capital din Romania de la piata de frontiera la piata emergenta.

Raportul operatorului de piata va prezenta periodic masurile luate si proiectele implementate de BVB si Grupul BVB cu privire la infrastructura pietei, mecanismele de piata si masurile de crestere a lichiditatii.

INFRASTRUCTURA PIETEI SI MECANISME DE PIATA

Piata

In luna ianuarie, **BVB a extins programul de tranzactionare** pentru urmatoarele instrumente financiare ale pietei reglementate la vedere: actiuni, unitati de fond si drepturi. Sedinta de tranzactionare la Bursa de Valori Bucuresti se inchide la ora 18:00. Aceasta permite un acces crescut al investitorilor straini la piata, datorita perioadei de suprapunere a sedintei de tranzactionare cu orarul de business al acestora. In plus, incepand cu 5 mai, sesiunea de tranzactionare continua a fost extinsa cu 15 minute si a fost introdusa o noua stare a pietei, de 10 minute, denumita Tranzactionare la Inchidere, aplicata actiunilor si drepturilor (domestice si internationale) tranzactionate pe piata reglementata la vedere. Astfel,

membrii si investitorii pot tranzactiona titluri de capital la BVB in intervalul orar 9.30 – 18.00. Incepand cu luna aprilie, **noi blocuri de tranzactionare** se aplica actiunilor tranzactionate pe pietele Reglementata si Rasdaq ale BVB, in piata princiala si piata deal a acestora. Blocul de tranzactionare aplicat actiunilor va fi revizuit periodic, astfel incat sa fie corelat cu dinamica preturilor acestora.

In data de 6 octombrie, au fost implementate cu succes cele doua proiecte majore de infrastructura a pietei de capital: **separarea sistemelor de tranzactionare si post-tranzactionare, si migrarea la termenul de decontare T+2**. Separarea sistemelor de tranzactionare si post-tranzactionare permite eficientizarea activitatii de tranzactionare a participantilor, utilizarea conturilor globale in acelasi mod ca in pietele europene cele mai dezvoltate si automatizarea desfasurarii operatiunilor post-tranzactionare. Astfel, sunt reduce semnificativ riscurile operationale la nivelul agentilor custodiului prin inlocuirea transmiterii confirmarilor de decontare prin intermediul faxului cu transmiterea de instructiuni electronice de decontare in format standard ISO 15022, inclusiv prin intermediul retelei SWIFT. Sunt create astfel premisele pentru automatizarea completa a procesului de confirmare a decontarii tranzactiilor clientilor pe intregul lant de custodie, cu efecte directe in cresterea eficientei si reducerea costurilor. Reducerea termenului de decontare de la 3 zile la 2 zile contribuie de asemenea la cresterea eficientei si reducerea riscurilor post-tranzactionare, ca urmare a reducerii riscului de contraparte si cresterii vitezei de reinvestire a capitalurilor.

Tehnologie

Ca urmare a separarii sistemelor de tranzactionare si post-tranzactionare, **a crescut capacitatea de procesare a sistemului de tranzactionare Arena**. Se dubleaza astfel numarul de cotationi acordate market-makeri-

lor si furnizorilor de lichiditate la BVB, facilitand activitatea de tranzactionare a acestora si listarea de noi instrumente cu regim de cotare intensiva. Pentru BVB, ca dezvoltator de solutii de platforme electronice de operare, atat de tranzactionare, cat si pentru sistemul de decontare al Depozitarului Central, un alt avantaj important al separarii se va materializa in viteza de dezvoltare si implementare pentru noi functii si mecanisme de piata, fiind mai simpla si mai eficienta dezvoltarea separata si in paralel a noilor functii pentru tranzactionare si decontare, decat intr-un mediu integrat.

Transparenta pietei si informare

Pentru a creste gradul de accesibilitate la pietele sale, BVB a lansat de la inceputul acestui an doua versiuni de **aplicatii pentru mobile**, una pentru smartphone si una pentru

tableta, compatibile atat cu Android, cat si cu iOS. Noua aplicatie poate fi descarcata gratuit din Google Play si Apple Store. Aplicatia este disponibila in limbile romana si engleza si este simplu de navigat, ofera acces rapid la principalele sale functii, grafice si alte facilitati. Aplicatia Bursei de Valori Bucuresti furnizeaza investitorilor informatii actualizate privind: activitatea de tranzactionare, stiri despre companii, comunicate de presa ale BVB, indici, preturi pentru toate instrumentele listate, statistici, informatii si indicatori pentru instrumentele listate, grafice, watch list, lista membrilor la sistemul de tranzactionare etc.

Indici

Avand in vedere importanta asigurarii unei mai bune reprezentativitati si relevante a indicilor BVB, in linie cu cele mai bune practici in domeniu, BVB a decis restructurarea indicilor existenti ai familiei BET si crearea unora noi. Astfel, indicii revizuiti au un grad mai inalt de investibilitate, recomandat a fi folositi de catre industria de asset management si managerii de portofoliu ca activ suport, benchmark, sau pentru hedging. **Astfel, Indicele BET Plus**, un indice extins pentru

companiile listate pe piata reglementata si selectate in functie de lichiditate si free-float, a fost lansat in iunie 2014. Trei luni mai tarziu, in septembrie, a fost lansat **Indicele BET Total Return**, un indice ce respecta criteriile de selectie si metodologia de calcul a indicelui BET, dar care tine cont si de dividendele aprobate ale companiilor incluse in indice, oferind astfel o imagine completa asupra performantei companiilor din componenta. Pentru a **creste gradul de investibilitate al indicilor**, vor fi aplicate criteriile mai riguroase privind calculul free float-ului, pentru toti indici calculati in baza acestui factor, in timp ce, pentru indicele BET, incepand cu ianuarie 2015, companiile membre vor fi selectate si in functie de transparenta si serviciile de relatia cu investitorii. Acest criteriu se refera la urmatoarele cerinte: efectuarea raportarilor in limba engleza, efectuarea raportarilor conform IFRS, efectuarea raportarilor prin website-ul BVB si/sau printr-o alta platforma desemnata in acest sens de catre BVB, organizarea de teleconferinte/intalniri cu investitorii si analistii cu ocazia publicarii rezultatelor financiare.

ListingBucharest

In octombrie, Bursa de Valori Bucuresti a prezentat **AeRO** catre antreprenori, o platforma care va oferi acces la finantare IMM-urilor si start-up-urilor. Segmentul de IMM-uri si start-up-uri este cel mai dinamic din Romania, iar multi dintre antreprenori se confrunta cu dificultatea accesului la finantare. Bursa de Valori Bucuresti va oferi astfel oportunitatea de listare pen-

tru companiile mici. O companie poate deveni publica daca are o valoare estimata de minimum 250.000 de euro, iar pachetul de actiuni scoase la vanzare este de cel putin 10%.

Conceptul de Consultant Autorizat (Authorized Advisor) va fi disponibil pentru prima data pe piata AeRO. Consultantul Autorizat este o entitate autorizata de BVB pentru asistarea unei companii in procesul de listare si certificare, impreuna cu compania, a acuratetii informatiilor si documentelor. Consultantii Autorizati vor continua sa asiste compania dupa listare in ceea ce priveste cerintele de raportare (rapoarte financiare, rapoarte curente, Adunarea Generala a Actionarilor, etc.). AeRO va fi lansata de Bursa de Valori Bucuresti pana la finalul anului 2014.

Data sa de lansare depinde de aprobarea reglementarilor de catre Autoritatea de Supraveghere Financiara.

MASURI PENTRU CRESTEREA LICHIDITATII

Membri

Incepand cu data de 3 ianuarie, a intrat in vigoare noul program al BVB pentru market makeri. Programul este menit sa dezvolte

activitatea de market making pe bursa si sa creasca lichiditatea si calitatea pietei. Programul BVB pentru market makeri, parte a planului Trei Piloni, a fost aplicat pentru o perioada initiala de 6 luni. Dupa aceasta perioada, programul a fost evaluat si extins pentru inca 12 luni. In prezent, 4 membrii fac parte din acest program: Wood & Company, Banca Comerciala Romana, Raiffeisen Centrobank AG si IFB Finwest. Acestia asigura serviciul de mar-

ket making pentru 10 companii listate pe piata reglementata, comparativ cu 2 companii in 2013. Incepand cu 1 octombrie, a fost extinsa lista de actiuni, la toate actiunile companiilor incluse in indicele BET Plus, pentru care un market maker poate activa. Programul pilot le-a permis participantilor sa se inregistreze ca market maker pe mai multe actiuni decat in trecut, iar unora dintre acestia sa devina market makeri pentru prima data. In plus, variate actiuni au beneficiat astfel pentru prima data de un market maker. Ca parte a programului, comisionul de tranzactionare pentru market makeri a fost redus la 0,01%, fiind egal pe partea de cumparare si pe partea de vanzare si depinzand de indeplinirea obligatiilor de cotare de catre acestia.

Incepand cu luna mai 2014, BVB a creat pentru market makeri o noua metoda de introducere a ordinelor (fara un atribut specific). Aceasta a contribuit la cresterea gradului de indeplinire a obligatiilor de cotare de catre market makeri. Astfel, programul a inregistrat imbunatatiri care s-au reflectat in valori de tranzactionare mai ridicate. Doar valoarea tranzactionata in lunile mai si iunie reprezinta aproape 50% din totalul valorii tranzactionate in primele 6 luni ale programului (ianuarie-iunie).

Pentru primul semestru din 2014, ponderea activitatii de market maker in valoarea totala tranzactionata pe actiunile care au beneficiat de serviciul lor a variat intre 3% si 33,99%. De asemenea, valoarea tranzactiilor cu actiuni care beneficiaza de market maker raportat la valoarea totala tranzactionata pe piata principala actiuni este de 4,66%.

Pentru sustinerea activitatii de market making, din 1 octombrie 2014 este in vigoare un nou program de stimulente. Acest program are ca scop implicarea mai activa a market makerilor pe actiunile pe care sunt inregistrati. Pentru acestia, BVB va aplica un pachet suplimentar de stimulente, denumit Schema Cota-Parte din Venituri. Daca un market maker detine aceasta calitate pentru cel putin 6 luni si isi indeplineste obligatiile de cotare, atunci acesta este eligibil pentru schema de stimulente. Nivelul stimulentei este direct corelat cu ponderea activitatii market makerului in totalul valorii tranzactionate pe o actiune, in piata sa principala.

Participanti si investitori

Pentru a incuraja activitatea de tranzactionare a participantilor si investitorilor pe bursa si a contribui la dezvoltarea pietei locale de capital, ca urmare a deciziei Au-

toritatii de Supraveghere Financiara de a reduce comisioanele de tranzactionare pe partea de cumparare, BVB a redus la randul sau comisioanele de tranzactionare incepand cu 1 octombrie. Astfel, pentru pietele de titluri de capital, titluri de imprumut, ETF-uri si produse structurate, comisionul de tranzactionare cumulat, perceput de BVB si Autoritatea de Supraveghere Financiara, este de 0.1% atat pe partea de cumparare, cat si pe cea de vanzare.

Emitenti

In ceea ce priveste emitentii, BVB nu percepe comision pentru tranzactiile realizate in piata principala de catre Ministerul Finantelor Publice

pentru **emisiunile de titluri de stat dedicate investitorilor de retail**. Mai mult decat atat, **pentru a stimula emitentii de produse structurate** sa listeze un volum mai mare de produse si sa stimuleze dezvoltarea pietei si cresterea lichiditatii, BVB a redus tarifele de admitere si mentinere la tranzactionare. Aceasta reducere este in vigoare in perioada februarie-decembrie 2014.

In luna mai, Autoritatea de Supraveghere Financiara a aprobat modificarile Codului BVB referitoare la **admiterea instrumentelor financiare**. Acestea vizeaza eliminarea prevederilor birocratice si formale si eficientizarea unor proceduri consumatoare de timp si costisitoare (precum traduceri legalizate a documentelor in

limba romana, documente continand informatii care deja sunt in prospect, alte declaratii suplimentare), introducerea posibilitatii pentru emitentii internationali de a depune documentatia in limba romana sau in limba engleza, reducerea perioadei maxime alocate de BVB pentru parcurgerea procedurii de admitere.